

INFORMACJA PODATKOWA

MAJ 2020r.

TRZECIA TARCZA ANTYKRYZYSOWA 3

W Dz.U. z 15 maja 2020r. opublikowano ustawę z 14.05.2020r. O zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-Co-2 (tzw. Tarcza 3).

Rozwiązania wprowadzone tą ustawą to m.in.:

Zwolnienie ze składek ZUS - umożliwienie skorzystania ze zwolnienia z opłacania składek osobom opłacającym je na własne ubezpieczenie w sytuacji, gdy ich przychód był wyższy niż 300 proc. prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020r., ale ich dochód z tej działalności nie był wyższy niż 7 tys. zł. Dochód ten liczy się w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek. Do zwolnienia będą też uprawnieni korzystający z ulgi na start. Dochód z tej działalności w lutym 2020r. nie był wyższy niż 7 000 zł. Proponuje się również doprecyzowanie przepisów związanych z ustalaniem liczby ubezpieczonych uprawniającej do otrzymania zwolnienia z opłacania składek. Liczbę ubezpieczonych oblicza się nie uwzględniając ubezpieczonych będących pracownikami młodocianymi. Aby wyeliminować wątpliwości interpretacyjne w sytuacji, gdy płatnik zatrudnia wyłącznie pracowników młodocianych, wprowadza się przepis wskazujący wyraźnie, że mają oni prawo do zwolnienia na takich samych zasadach jak płatnicy, którzy zgłosili do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych.

Kodeks pracy - zwiększenie wysokości kwot wolnych od potrąceń w stosunku do pracowników, którym w następstwie wystąpienia COVID-19 zostało obniżone wynagrodzenie lub których członek rodziny utracił źródło dochodu. Kwoty wolne od potrąceń ulegają zwiększeniu o 25% na każdego nieosiągającego dochodu członka rodziny, którego pracownik ten ma na utrzymaniu.

Zatrudnianie cudzoziemców - wprowadzenie możliwości zmiany warunków wykonywania pracy przez cudzoziemca, bez konieczności zmiany zezwolenia na pracę, uzyskania nowego zezwolenia lub wpisania nowego oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy do ewidencji oświadczeń.

Prawo pobytu cudzoziemca - wydłużenie ważności kart pobytu członka rodziny UE, dokumentów potwierdzających prawo stałego pobytu i kart stałego pobytu rodziny obywatela UE, których termin ważności upłynął w czasie trwania zagrożenia epidemicznego. Powyższe dokumenty zachowają swoją ważność przez okres 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego.

Dopuszczalne opóźnienie na rozliczenie PIT oraz daniny solidarnościowej - złożenie zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za rok 2019 oraz wpłacenie należnego podatku dochodowego od osób fizycznych, a także złożenie deklaracji o wysokości daniny solidarnościowej i wpłacenie tej daniny do 1 czerwca 2020r. (zamiast do 30 kwietnia 2020r.) nie skutkuje negatywnymi konsekwencjami karnoskarbowymi. Brak odsetek za zwłokę od zaległości z tyt. PIT za 2019r. uregulowanych do 1 czerwca 2020r. Takie rozwiązanie jest planowane także w przypadku zaległości z tyt. daniny solidarnościowej (projekt rozporządzenia jest dostępny na stronach rządowych).

Pożyczki – o przyznanie jednorazowej pożyczki mogą ubiegać się mikroprzedsiębiorcy, którzy rozpoczęli prowadzenie działalności gospodarczej przed 1 kwietnia 2020r. (dotychczas: przed 1 marca 2020r.).

Odmrożenie terminów - terminy w postępowaniach i kontrolach podatkowych oraz kontrolach celno-skarbowych, których bieg nie rozpoczął się lub został zawieszony na mocy przepisów Tarczy 1.0., mają odpowiednio, rozpocząć swój bieg lub biec dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie Tarczy 3.0.

Zaświadczenia o niezaleganiu - przy wydawaniu zaświadczeń o niezaleganiu w podatkach lub stwierdzających stan zaległości wydawanych na podstawie art. 306e Ordynacji podatkowej, w okresie objętym zaniechaniem poboru odsetek, nie uwzględnia się zaległości, od których zaniechano poboru odsetek. Nie ma to zastosowania do zaświadczeń wydawanych na rzecz nabywców przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części, które będą mogły obejmować zaległości objęte zaniechaniem poboru odsetek. Istnienie zaległości, od których zaniechano poboru odsetek nie stanowi przeszkody do skorzystania ze wsparcia finansowego w ramach programów rządowych, których jednym z warunków jest brak istnienia zaległości podatkowych.

Zwolnienie z podatku dochodowego zasiłków otrzymanych przez rolników - zwolnienie rolników i ich domowników z zapłaty podatku dochodowego od osób fizycznych w związku z otrzymaniem zasiłku w sytuacji objęcia ich kwarantanną, poddaniu nadzorowi epidemiologicznemu lub hospitalizacją w związku z COVID-19.

Rozszerzenie katalogu spraw pilnych – do spraw pilnych rozpoznawanych przez wyznaczone sądy w wypadku zamknięcia sądu właściwego z powodu COVID-19 zaliczono dodatkowo m.in.:

- postępowania prowadzone po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego,
- postępowania o ogłoszenie upadłości oraz prowadzone po ogłoszeniu upadłości.

W praktyce Sądy upadłościowe i restrukturyzacyjne powinny więc na bieżąco prowadzić postępowania.

Wznowienie biegu terminów - terminy procesowe oraz terminy prawa materialnego wynikające z przepisów prawa administracyjnego, które nie rozpoczęły biegu w związku z wejściem w życie ustawy z 31 marca 2020r., rozpoczynają bieg, a terminy zawieszony biegną dalej po upływie 7 dni od wejścia w życie ustawy. Czynności dokonane w trakcie zawieszenia terminów materialnoprawnych pozostają w mocy.

Szczególne zasady prowadzenia rozpraw – w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych z powodu COVID-19 oraz rok po ich odwołaniu rozprawę przeprowadza się na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku i zdalnym udziałem uczestników.

Zdalne rozprawy przed WSA i NSA lub postępowania niejawne – w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, WSA oraz NSA mają przeprowadzać rozprawy przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość. Przeprowadzenie rozprawy w trybie „stacjonarnym” ma być możliwe, o ile nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w niej uczestniczących. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a przeprowadzenie rozprawy mogłoby wywołać nadmierne zagrożenie dla zdrowia osób w niej uczestniczących i nie można przeprowadzić jej na odległość.

Zakaz przewłaszczania lokali mieszkalnych na zabezpieczenie - nieważne będą niektóre umowy zawierane przez osoby fizyczne poza systemem bankowym zobowiązujące do przeniesienia nieruchomości mieszkaniowej danej osoby na zabezpieczenie roszczeń umownych niezwiązanych z działalnością gospodarczą albo zawodową tej osoby.

Świadczenie postojowe - ze świadczenia postojowego mogą skorzystać przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą, którzy rozpoczęli jej prowadzenie przed 1 lutego 2020r. Takie samo rozwiązanie początkowo zostało przyjęte przy ustalaniu daty zawarcia umowy cywilnoprawnej, która byłaby uwzględniana przy ustalaniu prawa do świadczenia. Jednak ustawa z dnia 16 kwietnia 2020r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wprowadziła zmianę tego terminu na 1 kwietnia 2020r. dla osób wykonujących umowy cywilnoprawne (umowa zlecenia, umowa agencyjna, umowa o świadczenia usług na zasadach umowy zlecenia oraz umowa o dzieło). Proponuje się, by zmiana terminu (na 1 kwietnia 2020r.) dotyczyła również osób prowadzących działalność gospodarczą. Podyktowane jest to tym, że istotne pogorszenie warunków prowadzenia działalności dla przedsiębiorców, nastąpiło w drugiej połowie marca i w kwietniu, tj. po ogłoszeniu stanu zagrożenia epidemicznego i wprowadzeniu zasad bezpieczeństwa polegających na m.in. ograniczeniu lub zamknięciu działalności usługowej i handlowej. Pogorszenie warunków prowadzenia działalności szczególnie dotknęło firmy rozpoczynające działalność.

Sprawozdania o odpadach - wydłużenie terminów obowiązujących przedsiębiorców z tytułu sprawozdań oraz obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o odpadach – szereg przepisów ułatwiających wywiązywanie się z obowiązków firmom gospodarującym odpadami (m.in. w zakresie rejestru Bazy Danych Odpadowych). Sprawozdania za 2019r., o których mowa w art. 9q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przekazuje się w terminie do 31 października 2020r. Sprawozdania za 2019r., o których mowa w art. 9s ww. ustawy, przekazuje się w terminie do 31 grudnia 2020r. Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2019r., o której mowa w art. 9tb ust. 1 ww. ustawy, sporządza się w terminie do 30 listopada 2020r.

Zmiana w zakresie funduszu alimentacyjnego - polegająca na podwyższeniu kwoty kryterium dochodowego uprawniającej do świadczeń z tego funduszu (dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie) do kwoty 900 zł.

Zwiększenie wysokości kwoty wynagrodzenia za pracę wolnej od egzekucji - o 25% na każdego członka rodziny, który nie uzyskuje dochodów i pozostaje na utrzymaniu pracownika.

Zwiększenie ochrony osób zawierających umowy pożyczki, kredytu lub inne umowy - m. in. poprzez wprowadzenie nieważności umowy, w której osoba fizyczna zobowiązuje się do przeniesienia własności nieruchomości na zabezpieczenie roszczeń niewynikających z prowadzonej przez tą osobę działalności gospodarczej lub zawodowej, oraz penalizację żądania od osoby fizycznej, co najmniej dwukrotności maksymalnej wysokości kosztów pozaodsetkowych lub co najmniej dwukrotności stopy odsetek maksymalnych określonych w ustawie.

Proponuje się dalszą elektroniczną metodę przekazywania informacji klientom Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w tym informacji o stanie ich konta, w przypadku gdy wyrażą takie oczekiwanie. Uprości to sposób przekazywania informacji ubezpieczonym, a jednocześnie będzie oznaczało redukcję kosztów administracyjnych.

Dalsze upraszczanie regulacji administracyjnych oraz czasowe wydłużanie obowiązywania koncesji, pozwoleń oraz uprawnień, tak aby nie zostały naruszone łańcuchy dostaw oraz ciągłość działalności gospodarczej.

Zmiana art. 304 kodeksu karnego - celem tej zmiany jest dostosowanie przepisu do ścigania typowych współczesnych przestępstw lichwiarskich, czyli tzw. pożyczek „chwilówek”, w wyniku których pokrzywdzeni tracą czasem dorobek całego życia wskutek niespłacenia w terminie pożyczki na stosunkowo niewielką kwotę.

Nastąpi zróżnicowanie poziomu ochrony w zależności od tego, czy pokrzywdzony jest przedsiębiorcą czy konsumentem. Ponadto nowa treść tego przepisu pozwoli na wyeliminowanie problemów dowodowych, polegających na wykazaniu, dlaczego osoby starsze lub niedołążne, których sytuacja materialna jest trudna znajdują się w przymusowej sytuacji.

Umożliwienie elektronicznego rozwiązania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych - w Prawie telekomunikacyjnym wprowadzone zostają zmiany pozwalające abonentom rozwiązywanie umowy bez konieczności wychodzenia z domu (np. w celu wysłania wypowiedzenia przesyłką pocztową). Dlatego wprowadzony będzie wobec dostawcy usług wymóg umożliwiania abonentom rozwiązania, odstąpienia od umowy i jej wypowiedzenia w formie dokumentowej (np. wiadomość e-mail). Wymóg ten dotyczyć ma tych dostawców usług, którzy umożliwiają zawierania umów w formie dokumentowej. Ponadto wdrożone zostaną nowe przepisy dotyczące automatycznego przedłużania umów. Te przepisy regulują termin wypowiedzenia umowy, która uległa automatycznemu przedłużeniu na czas nieokreślony oraz wprowadzają obowiązki informacyjne związane z przedłużeniem.

Prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego - mimo decyzji o sukcesywnym otwarciu żłobków i przedszkoli, proponuje się pozostawić prawo do dodatkowego zasiłku opiekuńczego dla ubezpieczonego zwolnionego od wykonywania pracy oraz dla funkcjonariusza, zwolnionego od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki – w przypadku zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola, szkoły lub innej placówki, do których uczęszcza dziecko albo w przypadku niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu COVID-19, ze względu na konieczność osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Dodatkowo proponuje się, aby dodatkowy zasiłek opiekuńczy przysługiwał również w przypadku zamknięcia szkoły, ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, ośrodka wsparcia, warsztatu terapii zajęciowej lub innej placówki pobytu dziennego o podobnym charakterze z powodu COVID-19, do których uczęszcza dorosła osoba niepełnosprawna, ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną. Zakłada się odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących zasiłku opiekuńczego przysługującego na opiekę nad chorym dorosłym członkiem rodziny. Maksymalny okres przysługiwania zasiłku wynosi 14 dni i nie może on być łączony z okresem pobierania innych zasiłków związanych ze sprawowaniem opieki nad innym członkiem rodziny. Dodatkowy zasiłek opiekuńczy miałby przysługiwać także ubezpieczonemu sprawującemu opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym lub z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz nad osobą dorosłą niepełnosprawną również w przypadku otwarcia placówki, w sytuacji, gdy z wyboru opiekuna dziecko lub osoba niepełnosprawna pozostawałaby w domu i nie korzystała z zajęć prowadzonych przez placówkę.

Organizacje samorządu gospodarczego rzemiosła a wybory – dodano zapis w myśl którego, jeżeli w okresie epidemii upływa kadencja organu statutowego organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła i ze względu na stan epidemii nie ma możliwości przeprowadzenia wyborów, kadencja tego organu ulega przedłużeniu o czas trwania tego stanu. W tym przypadku wybory przeprowadza się niezwłocznie po zakończeniu obowiązywania stany epidemii.

ŚRODKI Z PFR A PODATEK DOCHODOWY

Środki wypłacone firmie w ramach tarczy finansowej są pożyczką, nie generują więc przychodu. W momencie jej uzyskania nie ma obowiązku zapłaty podatku dochodowego. Daninę trzeba będzie jednak zapłacić od części umorzonej kwoty. Pieniądze z tarczy mają także wpływ na rozliczenie kosztów uzyskania przychodów.

Wsparcie finansowe otrzymywane w ramach Tarczy Finansowej określane jest jako subwencja finansowa. Subwencja ta podlega zwrotowi, przy czym w określonych przypadkach może zostać umorzona w części nieprzekraczającej 75 proc. Dla celów podatku dochodowego pomoc finansowa z PFR traktowana jest jak pożyczka.

Pożyczka z tarczy nie jest przychodem. Ministerstwo Finansów wyjaśniło, że podatnicy nie zaliczają do przychodów podatkowych kwoty otrzymanej pożyczki. Wpłata środków przez PFR jest dla przedsiębiorcy neutralna podatkowo. Przedsiębiorca może korzystać z całej kwoty finansowania. W przypadku zwrotu pożyczki, podatnicy nie będą zaliczać do kosztów uzyskania przychodów kwoty zwróconej pożyczki. Jak podkreśla MF, tak samo jak wypłata kwoty pożyczki przez PFR, jej zwrot również jest dla przedsiębiorcy neutralny podatkowo.

Wydatki sfinansowane z tarczy - MF zwróciło uwagę, że koszty sfinansowane z udzielonej w ramach tarczy finansowej pożyczki kwalifikowane są do kosztów uzyskania przychodów na ogólnych zasadach. Wszystkie wydatki, które zostały pokryte ze środków przekazanych przez PFR, podlegają zaliczeniu do kosztów podatkowych, jeżeli spełniają ogólne przesłanki wynikające z ustaw podatkowych do takiej ich kwalifikacji. Kwalifikacji wydatków jako kosztów uzyskania przychodów nie zmienia także ewentualne umorzenie pożyczki.

Jeśli chodzi natomiast o umorzenie pożyczki, to obecnie do przychodów zalicza się wartość umorzonych zobowiązań, w tym z tytułu zaciągniętych pożyczek. Umorzenie kwoty pożyczki stanowi przysporzenie dla przedsiębiorcy, zasady prawa podatkowego wiążą z tym zdarzeniem powstanie zobowiązania podatkowego. Jak jednak podkreśla MF, możliwość dokonania w 2021r. częściowego zwolnienia z podatku dokonanych umorzeń analizowane będzie przez Ministerstwo Finansów we współpracy z PFR.

NOWE KASY FISKALNE DLA NIEKTÓRYCH BRANŻ ODROZONE

Ministerstwo Finansów przygotowało projekt nowego rozporządzenia dotyczącego kas fiskalnych. Chodzi o projekt rozporządzenia w sprawie przedłużenia terminów prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii. Z projektu wynika, że niektóre branże dłużej będą mogły korzystać ze starych urządzeń. Obowiązek wymiany kas pojawi się dopiero w styczniu 2021 roku.

Projekt przewiduje przedłużenie terminu na prowadzenie ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii dla grupy podatników w terminie do dnia 31 grudnia 2020r. Więcej czasu dostaną zatem podmioty, które świadczą usługi związane z wyżywieniem wyłącznie świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo, oraz usług w zakresie krótkotrwałego zakwaterowania, a także dokonujący sprzedaży węgla, brykietu i podobnych paliw stałych

wytwarzanych z węgla, węgla brunatnego, koksu i półkoksu przeznaczonych do celów opałowych.

Projektowane rozporządzenie przewiduje również przedłużenie terminu na prowadzenie ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii dla drugiej grupy podatników w terminie do dnia 30 czerwca 2021r. Chodzi tu o podatników świadczących usługi: fryzjerskie, kosmetyczne i kosmetologiczne, budowlane, w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentyistów, prawnicze, związane z działalnością obiektów służących poprawie kondycji fizycznej – wyłącznie w zakresie wstępu.

Obecne terminy pozwalające na prowadzenie ewidencji przy zastosowaniu dotychczas stosowanych przez podatników kas z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii, a w konsekwencji konieczność wymiany tych kas na kasy online, zgodnie z ustawą, to pierwsza grupa podatników – do 30 czerwca 2020r. i druga grupa podatników – do 31 grudnia 2020r., projektowana zmiana odpowiednio przesunęła pierwszą grupę podatników na 31 grudnia 2020r. i drugą grupę podatników na 30 czerwca 2021r.

ZAKUPY SFINANSOWANE MIKROPOŻYCZKĄ A KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW

Z dniem 31.03.2020r. dodany został art. 15zzd ustawy z 2.03.2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej - specustawa). Na jego podstawie w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 starosta może, na podstawie umowy, udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo pożyczki (tzw. mikro pożyczki) na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy.

Przedsiębiorcy z tytułu otrzymania środków finansowych w ramach udzielonych im pożyczek nie uzyskują przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym. Dotyczy to wszystkich pożyczek, nie tylko mikropożyczek, o których mowa w art. 15zzd specustawy.

Powyższe nie wpływa na możliwość zaliczania do kosztów uzyskania przychodów wydatków finansowanych z pożyczonych środków. A zatem koszty, które pokryje Państwo z otrzymanej mikropożyczki, na zasadach ogólnych będą mogły zostać zaliczone do podatkowych kosztów uzyskania przychodów (a więc w zakresie, w jakim zostaną poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów i nie będą należeć do kosztów wymienionych jako niestanowiących podatkowych kosztów uzyskania przychodów – zob. art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej u.p.d.o.f.)).

Nie zmieni tego ewentualne umorzenie pożyczki na podstawie art. 15zzd ust. 7 specustawy (co nie stanowi przychodu; stanowi o tym art. 15zzd ust. 10 specustawy). Z przepisów u.p.d.o.f., nie wynika bowiem, aby koszty sfinansowane pożyczonymi środkami przestawały być kosztami uzyskania przychodów ze względu na umorzenie pożyczek.

ZAPŁATA GOTÓWKĄ UNIEMOŻLIWIA ROZLICZENIE KOSZTÓW PODATKOWYCH

Najnowsza interpretacja potwierdza, że faktura na kwotę wyższą niż 15 tysięcy złotych zapłacona gotówką nie będzie kosztem podatkowym. Zakaz ujęcia kosztu dotyczy całej wartości transakcji, a nie tylko nadwyżki ponad 15 tysięcy złotych. Problematyczne okazuje się jednak definiowanie pojęcia transakcji.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji nr 0111-KDIB1-2.4010.71.2020.2.DP stwierdził, że wyłączenie z kosztów nie dotyczy jedynie nadwyżki ponad kwotę 15 tys. zł, lecz każdej płatności, bez względu na jej wartość, dokonaną z pominięciem rachunku bankowego, jeśli jest dokonywana w ramach transakcji o wartości przekraczającej 15 tys. zł.

Definicja jednorazowej wartości transakcji - organ podatkowy podkreślił również, że jednorazowa wartość transakcji oznacza ogólną wartość wierzytelności lub zobowiązań, określonych w umowie zawartej między przedsiębiorcami bądź stanowiącej sumę płatności wynikających z zawartej umowy, nawet jeżeli w samej umowie nie określono łącznej wysokości tych świadczeń (nie jest ona znana w momencie zawierania umowy).

Zbliżone interpretacje dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej prezentuje już od pewnego czasu. Nie jest to stanowisko korzystne dla podatników. Co więcej, zdarzają się również interpretacje, które jeszcze bardziej rygorystycznie podchodzą do tego tematu – jako jedną „transakcję” nakazują traktować wszystkie zdarzenia wynikające z bardzo ogólnej umowy, która nawet nie precyzuje cen towarów, ani asortymentu, a jedynie ogólne zasady składania zamówień, reklamacji, itp.

Interpretacja dyrektora KIS pokazuje, jak trudny może to być problem, jak błędne zinterpretowanie pojęcia „transakcja” może wyrzucić bardzo niekorzystne skutki dla przedsiębiorcy.

WYDATKOWANIE SUBWENCJI ORAZ INNE INFORMACJE Z NIĄ ZWIĄZANE

Wielu przedsiębiorców otrzymało subwencję z PFR, w związku z tym przedstawiam wyjaśnienia Funduszu w niektórych kwestiach, które najczęściej były mi zgłaszane:

Na jakie cele może być przeznaczona subwencja finansowa w ramach Programu - przedsiębiorca będzie uprawniony do wykorzystania otrzymanej subwencji na pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej. Pokrycie kosztów prowadzonej działalności gospodarczej jest kategorią szeroką i obejmuje większość kosztów stałych i codziennych wynikających z lub niezbędnych dla prowadzonej działalności, w tym – co do zasady – także wypłatę wynagrodzeń dla pracowników, opłacenie czynszu, pokrycie kosztów zakupu towarów i materiałów, urządzeń i innych środków trwałych, pokrycia wszelkich należności o charakterze publicznoprawnym lub spełnienie świadczeń z umów zawartych z kontrahentami.

Otrzymana subwencja będzie mogła zostać wykorzystana na przedterminową spłatę kredytów do maksymalnej wysokości 25% wartości otrzymanej subwencji. W żadnym wypadku natomiast subwencja nie będzie mogła zostać wykorzystana w celu dokonania rozliczeń z podmiotami powiązanymi. Obowiązywał będzie całkowity zakaz przeznaczania środków z subwencji finansowej na jakiegokolwiek płatności do właściciela oraz do osób lub podmiotów powiązanych z właścicielem przedsiębiorstwa. Ponadto subwencja nie będzie mogła służyć

finansowaniu nabycia (przejęcia) w sposób bezpośredni lub pośredni innego podmiotu gospodarczego (obowiązywał będzie zakaz wykorzystania subwencji w celu akwizycji). Szczegółowe warunki wsparcia finansowego oraz zobowiązania przedsiębiorcy określać będzie umowa zawarta z przedsiębiorcą.

Czy są jakieś przedziały, od których uzależniona będzie kwota umorzenia subwencji ze względu na stratę - umorzenie części subwencji ze względu na skumulowaną stratę gotówkową będzie mieć miejsce w przypadku MŚP (takiego rozwiązania nie przewidziano w odniesieniu do mikroprzedsiębiorców). Umorzenie części subwencji ze względu na tę stratę będzie odpowiadać wysokości straty, ale nie będzie mogło przekroczyć 25% kwoty subwencji.

W programie Tarczy Finansowej przyjęto, że otrzymana przez MŚP subwencja - w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w każdym czasie przez 12 miesięcy od dnia przyznania subwencji - podlega zwrotowi w wysokości 25% bezwarunkowo, a dodatkowo (m.in.) w wysokości do 25% kwoty subwencji pomniejszonej o wykazaną przez MŚP skumulowaną stratę gotówkową na sprzedaży w okresie 12 miesięcy licząc od pierwszego miesiąca, w którym MŚP odnotował stratę po 1 lutego 2020r. lub od miesiąca, w którym została podjęta decyzja PFR o przyznaniu subwencji. Dla MŚP prowadzących pełną rachunkowość, strata na sprzedaży będzie odzwierciedloną w rachunku wyników stratą na sprzedaży netto, z wyłączeniem w szczególności kosztów amortyzacji, rezerw i odpisów lub wyniku z przeszacowania lub sprzedaży aktywów. Dla MŚP rozliczających się na podstawie księgi przychodów i rozchodów, będzie to kwota wykazanej straty. Natomiast dla MŚP rozliczających się na podstawie karty podatkowej lub na ryczałcie, strata zostanie obliczona jako skumulowany spadek przychodów ze sprzedaży.

Czy konieczne jest utrzymanie tych samych pracowników w ciągu 12-miesięcznego okresu udzielenia subwencji finansowej, czy też istotne jest utrzymanie poziomu zatrudnienia przez mikrofirmę - nie. Na potrzeby badania warunków umorzenia subwencji finansowej bierze się pod uwagę średnią liczbę pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem.

Jak traktowana jest sytuacja, w której pracownik dobrowolnie zrezygnuje z pracy w mikrofirmie (tj., gdy kwestia utrzymania zatrudnienia nie zależy wyłącznie od pracodawcy) - kwestia formy rozstania z pracownikiem, jak i strony inicjującej takie rozstanie nie ma znaczenia dla badania warunków dotyczących zwrotu subwencji finansowej. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że bierze się pod uwagę średnią liczbę pracowników (średnie zatrudnienie) w okresie objętym badaniem.

W jakim terminie jest zwracana subwencja finansowa przez mikrofirmę - kwota subwencji finansowej, która podlega zwrotowi, jest spłacana w 24 równych miesięcznych ratach, rozpoczynając od 13 miesiąca kalendarzowego, licząc od pierwszego pełnego miesiąca kalendarzowego po dacie wypłaty subwencji finansowej.

Czy możliwa jest sytuacja, w której mikrofirma nie będzie zobowiązana do zwrotu jakiegokolwiek części subwencji finansowej - nie jest możliwe otrzymanie subwencji całkowicie bezzwrotnej. Założenie Programu jest takie, aby co najmniej 25% kwoty subwencji podlegało zwrotowi niezależnie od okoliczności.

Polski Fundusz Rozwoju wprowadził, w porozumieniu z Ministerstwem Finansów, niezbędne zmiany w systemie, które powinny zapobiegać błędnym odrzuceniom wniosków - chodzi o podatników rozliczających VAT metodą kasową oraz w formule VAT

marża. Fundusz zapewnia, że składane przez nich wnioski o subwencje z Tarczy Finansowej PFR nie są już odrzucane. Gdyby tak się zdarzyło, to fundusz zaleca ich ponowne wypełnienie. Informuje również, że przedsiębiorcy niezadowoleni z wysokości przyznanej im subwencji mogą skorzystać z uruchomionej w poniedziałek procedury odwoławczej. A ci, którzy są przekonani, że mogą być beneficjentami programu, ale ich wnioski nie są przepuszczane przez system, mogą w tej sprawie kontaktować się z bankiem, przez który składają wniosek.

SUBWENCJĘ FINANSOWĄ NALEŻY ROZLICZYĆ PODOBNI JAK POŻYCZKĘ. TAK WYNIKA ZE STANOWISKA POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU.

Wątpliwościach związane z rozliczeniem subwencji wypłacanych przedsiębiorcom mającym problemy z powodu epidemii koronawirusa zgłaszało już wielu specjalistów, ponieważ żaden przepis ustaw o PIT i o CIT nie wyłącza z przychodów i nie zwalnia z podatku otrzymanych przez firmy kwot. Subwencja finansowa z PFR to nowy instrument i przepisy go nie obejmują. Sugerowano, że w momencie jej otrzymania powinna być nieopodatkowana.

To stanowisko potwierdza Polski Fundusz Rozwoju. Zaznaczył, że subwencja jest podobna do pożyczki. Przyniesienie dla beneficjentów, na moment przyznania pieniędzy, nie jest bowiem definitywne. Subwencja podlega zwrotowi, w szczególności w razie zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej. Jeśli przedsiębiorca spełni określone w umowie warunki, może zostać częściowo zwolniony ze spłaty. Jednak w każdym wypadku przynajmniej 25 proc. otrzymanej kwoty musi zostać zwrócone.

PFR podkreślił, że z punktu widzenia przepisów podatkowych przychodem jest przysporzenie mające definitywny, trwały i bezzwrotny charakter. Tych warunków subwencja nie spełnia. Nie jest bezzwrotna, przedsiębiorca musi bowiem oddać minimum 25 proc. otrzymanej kwoty. Na moment przyznania pieniędzy nie jest znana ostateczna kwota umorzenia, trudno więc też mówić o definitywnym przysporzeniu. Reasumując, na moment wypłaty subwencja finansowa nie stanowi przychodu dla celów PIT/CIT.

Nie oznacza to jednak, że przedsiębiorca w ogóle nie zapłaci podatku od otrzymanego wsparcia. PFR twierdzi bowiem, że przychód powinien powstać w momencie umorzenia subwencji. Tak wynika z art. 14 ust. 2 pkt 6 ustawy o PIT oraz art. 12 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy o CIT. Beneficjenci powinni rozpoznać przychód w momencie umorzenia, tj. pozytywnego rozpatrzenia wniosku. Czyli wtedy, gdy będzie już znana kwota do zwrotu oraz wartość subwencji stanowiąca definitywne przysporzenie przedsiębiorcy.

KOLEJNE ŚWIADCZENIE POSTOJOWE

Wypłata kolejnego zasiłku postojowego odbywać się będzie na innych zasadach niż w przypadku pierwszego świadczenia. O ile bowiem w pierwszym wniosku należało wykazać spadek przychodów o przynajmniej 15% w stosunku do miesiąca poprzedniego, o tyle w nowych przepisach znalazł się zapis, mówiący o tym, iż:

"Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku nie uległa poprawie."

Powyższy zapis stanowił więc podstawę, którą kierował się ZUS przy konstruowaniu nowego wniosku o świadczenie postojowe. Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, ZUS opublikował nowy wniosek RSP-DK, który stosowany będzie do ubiegania się o świadczenie postojowe za kolejny okres.

Treść nowego wniosku różni się od formularza, jaki składany jest w przypadku ubiegania się o pierwsze świadczenie postojowe. We wniosku o powtórne świadczenie przedsiębiorca nie musi bowiem wykazywać przychodu ani żadnych innych danych finansowych. Cała treść wniosku sprowadza się bowiem do jednego krótkiego oświadczenia:

"Oświadczam, że moja sytuacja materialna wykazana we wniosku o świadczenie postojowe nie uległa poprawie. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia."

Co należy rozumieć przez "brak poprawy sytuacji materialnej"? Oświadczenie może wydawać się nieprecyzyjne, gdyż "sytuację materialną" można rozumieć na wiele różnych sposobów.

W oświadczeniu znajduje się jednak odniesienie do poprzedniego (pierwszego) wniosku o świadczenie postojowe. W tym pierwszym wniosku przedsiębiorca wykazywał swój ówczesny przychód. Brak poprawy sytuacji materialnej należy zatem rozumieć jako sytuację, w której aktualny przychód jest nie wyższy od przychodu wykazanego we wniosku poprzednim.

Wydawać by się mogło, że jeśli we wniosku składanym w kwietniu, wykazaliśmy przychód z lutego oraz mniejszy od niego o przynajmniej 15% przychód z marca, to kolejny wniosek o świadczenie postojowe (składany w maju) możemy złożyć tylko wówczas, gdy przychód z kwietnia jest nie wyższy niż przychód z marca. Moim zdaniem nie jest to takie oczywiste, ponieważ może być niewielki wzrost przychodów, który wcale nie zmienia trudnej sytuacji ekonomicznej firmy. Wyjaśnianie takich niuansów stanie się zapewne przedmiotem tysięcy zapytań, jakie w najbliższym czasie zaczną sływać do ZUS.

KASY REJESTRUJĄCE. NOWA TREŚĆ OŚWIADCZENIA PRACOWNIKA

W dniu 21 kwietnia 2020r. Minister Finansów podpisał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw z dnia 24 kwietnia 2020r. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 25 kwietnia 2020r.

Rozporządzenie dostosowuje treść rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących do zmiany regulacji jaka nastąpiła z dniem 31 marca 2020r. na podstawie ustawy z dnia 31 marca 2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020, poz. 568) polegającej na wprowadzeniu możliwości wystawiania i wydawania nabywcy paragonu fiskalnego lub faktury, nie tylko w postaci papierowej, lecz również, za zgodą nabywcy, w postaci elektronicznej – art. 111 ust. 3a pkt 1 ustawy o VAT.

Możliwość wystawiania i wydania nabywcy przy użyciu kasy rejestrującej paragonów fiskalnych lub faktur w postaci elektronicznej dotyczy wyłącznie kas online. Wobec powyższego podatnicy używający kas z papierowym i elektronicznym zapisem kopii mają obowiązek postępować zgodnie z treścią § 29 rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących, który stanowi, że: Podatnicy prowadząc ewidencję przy użyciu kas z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii dokonują wydruku wystawianych przy użyciu kasy dokumentów, a w przypadku kas z papierowym zapisem kopii - również ich kopii. W przypadku kas z elektronicznym zapisem kopii obowiązek wydruku nie dotyczy paragonów fiskalnych

i paragonów fiskalnych anulowanych w przypadku, o którym mowa w § 12, oraz raportów fiskalnych dobowych, które mają postać zapisu na informatycznym nośniku danych.

W rozporządzeniu wprowadzono również, w odniesieniu od kas online, możliwość wystawiania zamiast paragonów fiskalnych i paragonów fiskalnych anulowanych w postaci papierowej i w postaci elektronicznej wyłącznie paragony fiskalne i paragony fiskalne anulowane w postaci elektronicznej - § 19a rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących.

Wcześniejsze rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących nałożyło na podatników dodatkowe obowiązki związane z prowadzeniem ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. Podatnicy zobowiązani są do zapoznania osób prowadzących u niego ewidencję przy zastosowaniu kasy rejestrującej z przepisami w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji i wystawiania paragonu fiskalnego i o skutkach niewykonywania tych obowiązków.

Zmiana polega na obowiązku zapoznania osoby prowadzącej ewidencję z informacją o zasadach ewidencji obejmującą podstawowe zasady prowadzenia ewidencji, wystawiania paragonu fiskalnego, ale również wydawania tego paragonu.

Ww. przepis nakazuje zapoznanie z informacją o zasadach ewidencji nie tylko pracowników podatnika, którzy obsługują kasę fiskalną, lecz również wszystkie osoby obsługujące kasy rejestrujące bez względu na sposób i formę powierzenia tym osobom prowadzenia ewidencji.

Osoba prowadząca u podatnika ewidencję składa oświadczenie o zapoznaniu się zasadami rejestrowania sprzedaży i wystawiania paragonu fiskalnego oraz z konsekwencjami nieprzestrzegania tych zasad określonymi w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia. W świetle § 6 ust. 6 rozporządzenia wzór informacji o zasadach ewidencji oraz oświadczenie, które ma zostać podpisane stanowi załącznik nr 1 do ww. rozporządzenia.

Rozporządzenie Ministra Finansów z 21 kwietnia 2020r. zmienia tytuły zawarte w części I załącznika nr 1 do rozporządzenia z dnia 29 kwietnia 2019r. w sprawie kas rejestrujących, a także co wydaje się najważniejsze zmieniła się treść oświadczenia jakie muszą podpisać osoby prowadzące u podatnika ewidencję przy użyciu kasy rejestrującej.

Nowe oświadczenie ma następującą treść:

I. Informacja o zasadach ewidencji

A. Zasady prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:

1. Każda sprzedaż towaru lub usługi osobie fizycznej, która nie prowadzi działalności gospodarczej, a także rolnikowi ryczałtowemu (w tym również otrzymanie zaliczki), jest ewidencjonowana przy użyciu kasy rejestrującej.
2. Sprzedawca ma obowiązek wystawić i wydać kupującemu paragon fiskalny, nawet bez jego żądania.
3. Paragon fiskalny jest wydawany kupującemu najpóźniej z chwilą przyjęcia należności, bez względu na formę płatności (zapłata gotówką, kartą, odroczone płatność, przelew, itp.).
4. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę w gotówce, wystawia i wydaje paragon fiskalny z chwilą jej otrzymania.
5. Sprzedawca, który otrzymał zaliczkę przelewem lub tytułem wpłaty na rachunek, wystawia i wydaje paragon fiskalny niezwłocznie po uznaniu tej należności na rachunku bankowym (lub rachunku w SKOK), nie później niż z końcem miesiąca, w którym należność została uznana na rachunku, a jeśli przed końcem tego miesiąca podatnik dokonał sprzedaży, paragon fiskalny za otrzymaną zaliczkę wystawia najpóźniej z chwilą dokonania tej sprzedaży.
6. Paragon fiskalny zawiera w szczególności następujące dane: napis „PARAGON FISKALNY”, dane sprzedawcy i jego NIP oraz centralnie umieszczone logo fiskalne i numer unikatowy kasy

rejestrującej.

7. Dokument, który nie zawiera danych wymienionych w pkt 6, nie jest paragonem fiskalnym.

B. Skutki nieprzestrzegania zasad prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, wystawiania i wydawania paragonu fiskalnego:

1. Na osobę, która dokona sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej albo nie wyda paragonu fiskalnego (faktury), może zostać nałożona kara grzywny za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe (zgodnie z art. 62 § 4 i § 5 ustawy z dnia 10 września 1999r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2018r. poz. 1958, z późn. zm.).

2. Niezaewidencjonowanie sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej powoduje zaniżenie wysokości sprzedaży podatnika, która powinna być opodatkowana.

3. Wystawienie i wydanie z kasy rejestrującej innego dokumentu niż paragon fiskalny (faktura) oznacza, że sprzedaż nie została zaewidencjonowana i nie wydano paragonu fiskalnego (faktury).

II. Oświadczenie osoby, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej, o zapoznaniu się z informacją o zasadach ewidencji

A. Dane podatnika:

NIP podatnika: _____

B. Dane osoby, która prowadzi u podatnika ewidencję sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej:

Nazwisko i pierwsze imię: _____

Numer PESEL: _____

C. Treść oświadczenia

Oświadczam, że podatnik zapoznał mnie z zasadami prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej i wydawania paragonu fiskalnego oraz ze skutkami nieprzestrzegania tych zasad, objętymi informacją o zasadach ewidencji.

Oświadczam, że znam obowiązki wskazane w informacji o zasadach ewidencji. Wiem, że za dokonanie sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej albo nie wydanie paragonu fiskalnego (faktury), w tym wydanie z kasy rejestrującej zamiast paragonu fiskalnego (faktury) innego dokumentu, mogę zostać ukarany/a karą grzywny za przestępstwo skarbowe albo wykroczenie skarbowe.

D. Data i miejsce sporządzenia oświadczenia oraz podpis składającego oświadczenie

Data (dd-mm-rrrr): _____ Miejsce: .. _____

Imię i nazwisko: _____

Czytelny podpis: _____

W nowym oświadczeniu jest nie tylko mowa o świadomości konieczności wystawiania paragonu, lecz również o konieczności wydawania paragonu przez pracownika. Ponadto oświadczenie zawiera informację o możliwości ukarania pracownika, gdy będzie on wydawał z kasy rejestrującej inny dokument niż paragon fiskalny, czy faktura.

Obowiązek przyjęcia podpisanego oświadczenia należy zrealizować przed rozpoczęciem prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kasy rejestrującej przez tę osobę, to już od 25 kwietnia 2020r. należy stosować nowy wzór informacji i oświadczenia dla każdej nowej osoby obsługującej kasę rejestrującą u podatnika.

Za brak przekazania informacji i oświadczenia pracownikowi przy jednoczesnym popełnieniu przez tego pracownika czynu zabronionego (dokonanie sprzedaży z pominięciem kasy fiskalnej lub niewydanie paragonu) grożą osobie sprawującej nadzór nad pracownikiem sankcje z Kodeksu karnego skarbowego. Dodatkowo, poza załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, zmieniła się treść załączników od nr 2 do nr 6 do rozporządzenia z dnia 29 kwietnia 2019r.

Opracowała:

Maria Mołodzińska